

Anden søndag efter Helligtrekonger 2025

Salmer: 741, 16, 289, 320, 427

Kom, Herre Jesus. Amen,

2 Mos 33, 18-23; Rom 12, [6]9-16a; Joh 2, 1-11

»Intet menneske kan se mig og beholde livet« hørte vi Herren sige til Moses tidligere i dag, og derfor måtte Moses kun se hans herlighed og skønhed fra ryggen, selv om han længtes inderligt efter at se sin Gud. Der er altså noget farligt og frygtindgydende ved den Gud, vi møder i det gamle testamente, og det kan være vanskeligt at forstå i dag, hvor ingen er angst for Gud men nok for så meget andet, og netop derfor er det måske ved at være på tide at overveje, om det billede, vi har af Gud, som han forkyndes i disse år, er dækkende. Den Gud, Moses længtes efter at se, viste sig mange år efter i Jesus Kristus, og han – hører vi ofte - er afmagtsens Gud, der i en hippieagtig kærlighed lod sig køre over af nogle onde mennesker, som heldigvis ikke

var os. Vi har det jo lidt svært med synden. Og nu har vi fået Jesus placeret enten på de mange krucifikser, der hænger i landets kirker, hvor han bestemt ikke løber nogen vegne, eller i den helt anden grøft, på moderne altertavler, hvor man skal oparbejde al sin fantasi for at finde ham. Dermed er vi af med ham og kan bruge kirkerummet som det passer os, og det gør vi.

Det viser diskussionen om nadveren, som biskoppen over Fyens stift rejste i den forløbne uge, der handlede mest om ham selv og meget lidt om Jesus. Ja, biskoppen nævnte ham slet ikke. Biskoppen mener, at der i folkekirken udelukkende bør serveres druesaft ved nadveren, for han havde selv truffet et aktivt valg om ikke at indtage alkohol. »Som biskop er kalenderen tætpakket og ofte fyldt med receptioner og middage, så det har været en lettelse at vælge alkoholen fra, så jeg altid er klar i hovedet til at arbejde og træffe beslutninger« skrev han i Jyllands-Posten. Imidlertid føler han sig ofte ilde til mode, når han er til

gudstjeneste i sit stifts kirker, fordi der rundtom ikke hersker en fælles kultur for hvad, der skal fyldes i bægerne. Når der kun bydes vin, føler biskoppen sig nødsaget til at drikke, fordi andre ellers vil tænke, at han har noget imod den præst, der serverer den, og er der saft som alternativ, føler han sig udstillet, når præsten vender sig om for at tage kanden med saft for at skænke af den. Dertil kommer, at børn ikke må få vin, andre, fordi de af forskellige årsager ikke kan tåle det. Således – konkluderede biskoppen – er nadvermåltidet ikke inkluderende. M.a.o.: Hvad er der i det for **mig**? Nu siger Luther, hvis navn vor kirke bærer, at alene troens længsel er nok til at nyde nadveren, d.v.s. at man reelt ikke behøver at indtage hverken brød eller vin, man kan i sin længsel efter det være en del af fællesskabet, og derfor er de forskellige løsninger, man rundt om i landet finder på, for at komme så mange som muligt i møde egentlig ikke nødvendige, men jeg synes selvfølgelig, at det er rigtig fint, man gør det; har alternativer til vinen. Når jeg føler mishag ved biskoppens forslag, er det

fordi, jeg fornemmer, at han end ikke prøver at forstå, hvorfor det er vigtigt, at der serveres vin ved nadveren, og altså ikke bare druesaft, der – som nævnt - er hans forslag. Det er jo ikke kirken, der indbyder til nadverbordet, men Kristus, og nadverens bestanddele er ikke tilfældige. Jesus uddelte usyret brød og vin til det sidste aftensmåltid, han delte med sine disciple, og han lovede, at han – hver gang der holdes nadver, vil være til stede i brødet, hans legeme, og vinen, hans blod, og det vil han være, indtil vi skal drikke vinen ny med ham i hans rige. Begynder vi at fikle med elementerne, i dette tilfælde vinen, er det tegn på, at vi forsøger at lade Kristus blive på korset for at sætte os selv og alle vore særlige behov i stedet. Og når vi bruger så mange kræfter på at forsøge glemme hvem, der viser sig i nadveren, d.v.s. gør den til et spørgsmål om mad og drikke, tror jeg, det handler om, at når Kristus er til stede, kommer vi til kort. Så afsløres vi – som værten ved brylluppet, vi netop har hørt om – som uforberedte, måske endda lidt nærige, for vinen, værten havde købt,

var vist ikke den bedste. Men sådan er vi mennesker jo; der er altid noget, der kommer bag på os, som vi skulle have været opmærksomme på, og vi er meget ofte nærige med os selv. Jeg er i hvert fald, trods alle gode intentioner. Derfor har jeg brug for nadveren og Guds ord, og derfor er historien om brylluppet i Kana så vidunderlig og trøsterig. Lad os derfor se på den.

Det er virkelig en levende fortælling, for man fornemmer desperationen i selskabet, da vinen er sluppet op, og Jesu handlekraftige mor er fuldstændig klar over, at hendes søn kan noget, der kan redde festen. Selv om han umiddelbart bliver irriteret og afviser hende, er hun ikke i tvivl om, at han vil skride til handling, for hun giver straks besked til tjenerne om, at de skal holde sig parat. Jesus skuffer ikke sin mor, og han sørger for, at festen bliver god; der er vin til alle, væsentlig bedre end værtens endda. Og, bliver der sagt, *»Dette gjorde Jesus i Kana i Galilæa som begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed, og hans*

disciple troede på ham«. Underet i Kana viser altså noget helt afgørende om Jesu person: At han er den Gud, intet menneske før kunne tåle at se, som nu går rundt blandt mennesker. Vi får lov at se hans herlighed. Men hvorfor viser Jesus det gennem et vinunder, ovenikøbet på et tidspunkt, hvor folk er godt drukne? Det strider mod vor moral, fordi vi udmærket ved, at det ikke er godt at drikke for meget (deri har biskoppen ret), og at fester kan blive kaotiske med for fulde mennesker.

Men jeg tror godt, vi kan regne med, at gæsterne ved brylluppet i Kana blev godt og grundigt animerede, og at det var meningen. Vi er derfor nødt til at pakke vore moralske kvababelser sammen, for vin, vinranker, vintræer, vingårde er et billede på Guds rige, på den frugtbarhed, fred og glæde, der følger med. Og derfor går dette billede gennem hele biblen; vin er kostbart, for det kræver mange års arbejde og fredelige tider at fremavle vintræer, før man får druer, der kan anvendes til høst. Der er endvidere brug for godt vejrlig

undervejs, og når høsten er i hus, knuses druerne til saft, der gennemgår en gæringsproces for endelig at blive til vin. Der sker altså en forvandling af saften. Og nu er tiden kommet til, at vi skal have Jesus ned af korset og se på, hvorfor han åbenbarer sig ved at skabe vand til kraftfuld vin. Det gør han, fordi han dermed viser, at han er vintræet, druerne, de forudsætninger, der kræves for at de kan modnes og det endelige resultat – den kostbare vin. For Jesus er den skabende og opretholdende Gud, der besøger sit folk i et menneskes skikkelse, fredsyrsten, der blev spået skulle komme, og netop fordi han både er Gud og mand, er han også vinen selv; som druerne knuses for at forvandles til vin, lod han sig lemlæste og udgød sit blod for at genopstå i et forklaret legeme. Præcis som vi i troen på ham skal genopstå i et forklaret legeme.

Troen er altså afgørende, men troen må have noget synligt at støtte sig til. Derfor har vi vandet i dåben og brød og vin i nadveren, og det giver alt sammen mening;

dåben er genfødselsens bad. Det skal der vand til, og Jesus blev selv døbt. Og som tidligere nævnt indstiftede han selv nadveren med usyret brød og vin. Hvis man erstatter det med alt mulig andet, druesaft f.eks., som ikke har været igennem en gæringsproces, så aner troen ikke, hvem det er, den tror på, nemlig Jesus Kristus, den kraftfulde, stærke vin, som vi skal beruse os i, når vi engang skal drikke den ny med ham i hans rige. Så selv om man ikke kan indtage vinen men kun kan længes efter den, så er man på ingen måde udelukket fra alterbordet, for elementerne er synlige og peger med Kristi egne ord: »*Dette er mit legeme*« og »*Dette er mit blod*« frem mod hans rige, som under nadveren er til stede. Og jeg tror, at Jesus er så inkluderende, at han forståelse for, hvis man må undlade at indtage vinen, ja, faktisk er hans ord nok. Grundtvig siger det i hvert fald så smukt i salmen, vi skal synge om lidt: *Og når vi med tro modtage / ord og Ånd i Jesu navn, / rigets frugt vi forud smage / i det søde frelsernavn.*

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.